

Viis küsimust Euroopa Rahvakunsti ja Käsitöö Föderatsiooni presidendile LIIVI SOOVALE

- **Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit kuulub Euroopa Föderatsiooni 1994. aastast. Kes peale meie veel sellesse ühendusse kuuluvad?**

Austria, Šveits, Itaalia, Sardiinia, Hispaania, Portugal, Soome, Rootsi, Norra, Taani, Ungari, Slovakkia ja Eesti on hetkel täisliikmed. Liitumas on Island, Rumeenia ja Poola. Meie ülesandeks on otsida kontakte Läti ja Leeduga.

- **Kuidas Euroopa föderatsioon toimib?**

Föderatsioon on loodud 1972. aastal. Eesmärk ja tegevused on suunatud erinevate Euroopa maade ühistegevusele, et alles hoida kohalikke rahvakunsti- ja käsitöötraditsioone. Liikmeks võivad olla mittetulundusühingud – Euroopa riikides tegutsevad katusorganisatsioonid, mis on loonud üleriigilise võrgustiku ja suunavad laiapõhjalist käsitöövaldkonna tegevust omal maal. Siinjuures peetakse silmas nii käsitööga seotud elanikkonda kui käsitööalast propagandat laiemalt (näitused, trükised, avatud meistrikojad, laadad jne.). Loomulikult on erinevatel riikidel võimalik seada oma rõhuasetusi ja tähtsustada rohkem või vähem teatud tegevusi. Näiteks Taani on seadnud peamise rõhu koolitusele, Austria jälle käsitöö müügile, pidades silmas just kohalikku elanikkonda. Eesti, sarnaselt Rootsi, Norra ja Soomega peab võrdselt oluliseks nii koolitust, kutsetunnistuste andmist kui ka näituste, laadade ja konkursside korraldamist ning tootearendust tänapäevase käsitöötoodangu saamiseks.

Liikmesmaade käsitööühenduste juhid saavad kokku kord aastas töökoosolekutel erinevates riikides. Üle nelja aasta valitakse uued juhtorganid, korraldatakse suuremaid konverentse ja ühisprojekte. Viimastest on meile olulisim olnud Euroopa Liidu poolt rahastatud projekti *Rafael* raames edukalt toimunud esimene tootearendusele suunatud ettevõtmine *Ringid*

vees aastatel 2000–2001. Sellega pandi alus praegu edukalt toimivale konkursside traditsioonile.

- **Mida huvitavat võib rääkida teiste maade tegemistest?**

Euroopas enam riiklikku toetust saavad maad – Soome, Rootsi, Norra ja Slovakkia – annavad välja oma ajakirja ja hulgaliselt väärtuslikku käsitööalast kirjandust. Siin jääme teistest päris kaugele maha. Põhjamaad paistavad silma väga hästi toimiva maakondade võrgustikuga. Toetatakse just paikkondlikku eripära ja selle edasikestmist. Väga suurejooneliselt on viimastel aastatel korraldanud rahvuslikku käsitööd tutvustavat konverentsi ja käsitöölaata Ungari. Atraktiivsete ette-

võtmistega on üllatanud Rootsi. Et föderatsiooni kuuluvad aktiivselt tegutsevad ühendused, siis on igalt maalt midagi õppida, et oma tegevust õigel suunal hoida ja edasi liikuda.

- **Viimane föderatsiooni töökoosolek oli hiljuti Barcelonas. Mis seal juhtuks oli ja mida otsustati?**

Kuulati ära tegevus- ja finantsaruanne ning valiti uus juhatus järgmiseks neljaks aastaks. Kuus aastat on presidendiks olnud **Georg Kellner** Austriast ja 12 aastat on peasekretäri olulist ametit hästi pidanud **Martin Stüssi** Šveitsist. Uus peasekretär on **Solveig Torgesen Grinder** Norrast. Viimane tähendab ka kogu asjaajamise kolimist uuele maale. Föderatsiooni presidendina on minu ülesandeks hoida juba olemasolevaid traditsioone ja lisada ka uut. Olen Eestit esindanud föderatsioonis pea kaksteist aastat, selle aja jooksul oleme meil korraldanud kaks rahvusvahelist konverentsi ja ühe föderatsiooni aastakoosoleku. Föderatsiooni toel oleme taastanud ja ehitanud üles oma laiapõhjalise toimiva organisatsiooni, meid on märgatud ja tunnustatud.

- **Kuidas Sa kavatsed föderatsiooni töusuteel hoida?**

Enne Barcelona koosolekut oli kõigil liikmesmaadel ülesanne esitada oma nägemus föderatsiooni edasisest tegevusest. Selle esitas ka meie käsitööliidu juhatus. Juba toimivale peaks lisanduma rohkem ühiseid ettevõtmisi konkreetsete käsitöövaldkondade meistritele, osalemisi üksteise suurüritustel, messidel jne. Lähiaastatel võiksime katsetada uuesti ühisprojekti kõigis liikmesmaades. Kindlasti vajab uut kontseptsiooni meie ühine interneti lehekülg. Üksteisest rohkem teadmine annab jõudu edasiliikumiseks.

Küsitles **Maie Lectoja**

Liivi Soova 2005. aasta kevadel Brüsselis Mini-Euroopa näituse avamisel.

TRIBUSEELIK

Käesolev ja ka järgmine aasta kujunevad rahvarõivameistrite alaliidule huvitavaks ja töömahukaks – on ju mõlemal aastal huviobjektiks rahvariided, sel aastal triibuseelik ja järgmisel ülerõivas.

Kavas on mitu sellealast näitust.

- 9. sept. – 2. okt. on Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse rahvarõivakooli lõpetajate tööde näitus.

Ruttu telgede taha, et saaks seelikud selga!

- 7.–20. nov. on rahvakunstigaleriis triibuseelikunäitus ja samas tegutsevad ka seelikukudumise ja -õblemise töötöad.
- Mardilaadal koob Kangastelje töötuba seelikutriibulist vaipa. Külastajail on võimalik oma seelikutriibulisi ja rahvakunstiainelisi fantaasiaid väljendada ka siidi- ja portselanimaali töötubades. Avatud on näitus lapitöödest, mis inspireeritud rahvarõivaseelikute. Kavas on korraldada demonstratsioon, kus astuvad üles need, kes ise endale triibuseeliku kudenud.

EESTI RAHVAKUNSTI JA KÄSITÖÖ LIIDU JUHATUS

LIIVI SOOVA

Lõpetanud Tallinna Pedagoogikaülikooli. Kultuuri- loo magister. Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu taasasutamisest alates juhutuse esimees. Tallinna Rahvaülikooli direktor, EVEA volikogu liige, Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali nõukogu liige, Kodukäsitöö OÜ juhutuse esimees. Euroopa Rahvakunsti- ja Käsitööföderatsiooni president alates märtsist 2006.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu teenetemärgi omanik 2004. aastast. Soome Käsiöö- ja Rahvakunstiliidu hõbedane teenetemärk Soome – Eesti koostöö eest.

ULVE KANGRO

Täiendanud ennast erinevatel kursustel Eestis ja välismaal.

Korraldanud mitmeid näitusi, juhendanud kursusi ja andnud välja setu pitsi tutvustavaid trükiseid.

2004.a. sooritas rahvakunsti- ja käsitöömeistri V astme kutseeksami.

Pärandihoidja auhind aastast 2000 värvilise setu pitsi propageerimise ja tänapäeva toomise eest.

KERSTI LOITE

Lõpetanud Tartu Ülikooli matemaatika ja välismaajandussuhete erialal. Käsitöö alal täiendanud end erinevatel kursustel. OÜ Viru Käsitöö Salongi juhataja, Virumaa Kunsti- ja Käsitööselti juhutuse esimees.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu teenetemärgi omanik 2004. aastast.

KAI MALMSTEIN

Kõrgharidusega õmblustehnoloog. Majanduskandidaat, dotsent. Töötab Tallinna Ülikoolis tööõpetuse osakonna juhatajana, õpetab uurimistöö aluseid, õblemist, konstrueerimist, rõivaste ajalugu, lapitööd.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu teenetemärgi omanik 2004. aastast.

KRISTINA RAJANDO

Lõpetanud Tallinna Pedagoogikaülikooli käsitöö eriala, magistriraad. Õppinud erinevatel kursustel nahkade parkimist. Vormsi käsitööselti juht. Ametilt käsitööõpetaja, hetkel väikese lapsega kodune.

EEVA TALTS

Hariduselt tootmisainete õpetaja. Töötab Pärnu Kuninga Tänavas Põhikoolis projektjuhina ja Pärnu Rahvaülikoolis õpetajana. Õpetab põhiliselt niplispitsi, on osalenud koolitustel Rootsis ja Saksamaal. On olnud tegev ajakirja "Käsitööleht" väljaandmisel, koostanud raamatu "Eesti niplispitsi mustreid". Viieaastat korraldab Pärnus rahvusvahelist niplispitsi näitusseminari.

VIRVE TUUBEL

Lõpetanud Tartu Ülikooli ajaloo eriala, pedagoogikamagister. Töötanud Eesti Rahva Muuseumis, giidmetoodik. Kureerib Eesti Muuseumiühingus muuseumipedagoogikat. Osalenud ERM-i ekspeditsioonidel, kogudes materjale naiste käsitöödest Järvamaal, Jõgeval. Eriiline huvi silmkoesemetete vastu. Pidanud loenguid, kirjutanud artikleid ja juhendanud üliõpilasi. Tartu ja Turu linna ühisprojekti HIT (History in Town) käsitööosa koordinaator.

LIINA VESKIMÄGI-ILSTE

Lõpetanud Heinola Käsitöö- ja Kunstikolledži tekstiili eriala. Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu projekti-juht. Tallinna Käsitöökeskuse juhutuse esimees. Tegutseb kangakudumise ja viltimise erialal kui meister ja koolitaja. On osalenud erinevatel näitustel.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu teenetemärgi omanik 2004. aastast.

EESTI RAHVAKUNSTI JA KÄSITÖÖ LIIDU TÖÖTAJAD

MAIKEN MÜNDE

Lõpetanud Tallinna Pedagoogikaülikooli käsitöö ja kodunduse eriala. Käsitööliidu tegevjuht.

KATRIN LÜKK

Lõpetanud Tallinna Pedagoogikaülikooli käsitöö ja kodunduse eriala. Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse käsitööspsialist. Käsitööliidu maakondade ühenduste kuraator.

ANNE VELT

Lõpetanud Tallinna Pedagoogikaülikooli kultuuriteaduskonna. Pärimus- teatri Loomine juhutuse esimees. Käsitööliidu projektijuht, mardilaada ja keskaja turu kultuuriprogrammide juht.

MAIE LEETOJA

Lõpetanud Tallinna Pedagoogilise Instituudi. Eesti filoloog. Töötanud ajakirjanikuna. Käsitööliidu infolehe Teataja toimetaja selle ilmumise algusest peale. Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu teenetemärgi omanik 2004. aastast.

Aastaauhinna Pärandihoidja 2005 laureaadid

Aastaauhinna Pärandihoidja tunnustati meie väärikamaid rahvakultuuri hoidjaid ja edendajaid juba kaheksandat korda. Käsitöoliidu juhatus otsustas seekord anda välja kolm elutööauhinda ja ühe meistriauhinna. Auhinnaga käis kaasas kultuuriministeeriumi ja käsitöoliidu aukiri, Georg Bogatkini keraamiline kauss ja stipendium 5000 krooni.

■ ROOSALI KARJAM – elutööpreemia rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

Kihnu käsitöömeister Rosaali Karjam on kohaliku kultuuri värvikas esindaja. Tema elutöö on erakordselt rikkalik käsitöökogu, millega on Mõnu käsitöotalus, tema sünnikodus võimalik olnud tutvuda kõigil saart külastanud kultuurihuvilistel nii Eestist kui välismaalt. Rosaali Karjam on silmapaistev kohaliku kultuuri tundja, hoidja ja õpetaja, sealjuures särav jutustaja, kes on Kihnu ainulaadset kultuuri mõistetavaks teinud nii kohalikele noortele kui ka välismaalastele.

Rosaali Karjam on ka suurepärase spetsialist igal käsitööalal, ta on valmistanud kümneid ja kümneid Kihnu rahvariideid. Roosil endal on viiskümmend Kihnu seelikut. Oma käsitööoskusi on meister edasi andnud arvukatele huvilistele, ta on pärimusliku käsitöö konsultant ja juhendaja Kunstiakadeemia ning Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilastele ja õppejõududele. Kihnu põhikoolis jagab ta oma teadmisi koduloo- ja käsitöötundides. Rosaali Karjami elutööst ja teadmisest on kirjutatud artikleid, kursuse- ja doktoritöid.

■ LJUBA KESKKÜLA – elutööpreemia rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

Ljuba Keskküla on teenekas käsitöömeister, suurepärase spetsialist igal käsitööalal. Ta on tegelnud kudumise, tikkimise, siidimaali, portselanimaali, vitraaži, korvipunumise, heegeldamise, pilutamise, makramee ja palju muuga. Erilist huvi on pakkunud pitsid, kõikvõimalikud pitsitehnikad ja viimasel ajal on suureks kiindumuseks kujunenud niplispits. "See on suursugune, imeilus," nagu meister ise niplispitsi iseloomustab.

Käsitööhuvi sai alguse lapsepõlvest, iseõppimisel on abiks olnud ajakirjad, raamatud, huvi kõige uudisliku vastu. Hiljem järgnesid õpingud Soomes, kus peamine rõhk oli niplispitsil.

Oluline on Ljuba Keskküla panus oma oskuste edsiandmisel. Õpetamise kaudu on ta aastakümnete jooksul aidanud kaasa erinevate käsitööliikide säilimisele ja

Pärandihoidja auhinna laureaadid kingituseks saadud Georg Bogatkini keraamiliste kaussidega (vasakult) Helju Väli, Rosaali Karjam, Tiiu Maasik ja Ljuba Keskküla.

arengule. Väga paljud õpilased on tema käe all oskusi omandanud Tallinna Rahvaülikoolis, CDE Rahvaülikoolis, arvukates käsitööringides. Soomes Espoos käis ta õpetamas muhu tikandit. Kokku on neid õpetamiskohti aastate jooksul kogunenud terve tosin.

■ TIUU MAASIK – elutööpreemia rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

Tiiu Maasik on pedagoog-metoodik, teeneline õpetaja, käsitöömeister. Esimesed oskused ja suur huvi käsitöö vastu on pärit lapsepõlvkodust. Pedagoogika-ülikool andis joonistamise, joonestamise ja tööõpetuse kutse. Järgnes aastatepikkune töö käsitöö- ja kunstiõpetajana mitmes koolis, salhulgas üle 25 aasta Otepää gümnaasiumis. Hinnatav on Tiiu Maasiku koostatud mahukas õppematerjalide ja kavandite kogu. Tema sulest on ilmunud mitmeid uurimistöid ja metoodilisi materjale. Oma kogemusi on õpetaja jaganud ka paljudes käsitööringides, seminaridel, õppepäevadel.

Õpetamise kõrval tegeleb Tiiu Maasik käsitööga pidevalt ka ise. Tema käsitöid ja akvarelle on eksponeeritud arvukatel näitustel, sealhulgas mitmel isikunäitusel. Tema õpilaste käsitöödest on olnud näitusi peale Otepää, Põlva ja Tallinna ka Moskvas, Saksamaal ja Soomes. Oma loomingus lähtub Tiiu Maasik rahvakunstist, ammutades ideid esiemade varasalvest ja sidudes rahvakunstidetaile oskuslikult nüüdisaegsega loob ta täiesti uusi tänapäevaseid tarbeesemeid.

■ HELJU VÄLI – meistriauhind rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

Helju Väli on tuntud käsitöömeister Raplamaalt. Olulise panuse maakonna käsitöö arengusse on ta andnud oma mahu-ka koolitustegevuse ja näituste korraldamise kaudu. Näputööd enda ümber hakkas ta märkma väga varakult, kuduma õppis enne kui lugama. Aastate jooksul on ta osalenud paljudel koolitustel ja kursustel ning on neid ka ise korraldanud, juhendanud mitmeid kursusi ja käsitööringe, töötanud käsitööõpetajana kodumajanduskoolis. Oma eripalgelisi käsitöid on ta tutvustanud nii arvukatel kohalikel näitustel kui ka Tallinnas ja mujalgi, sealhulgas mitmel isikunäitusel.

Helju Väli on palju kudunud, heegeldanud, tikkinud, aga viimane ja kõige tugevam kiindumus on niplispits – peen, omapäraselt õrn ja tugev ühekorruga, nagu meister ise seda iseloomustab. Seda kaunist pitsi on ta õpetanud mitmel pool küla- ja suvepäevadel, kursustel. Ta on osalenud rahvusvahelistel pitsinäitustel Pärnus, pitsikongressidel Tšehhis ja Belgias, tema tööd on jõudnud ka käsitööajakirjade külgedele.

Õnnitleme!

*Käsitöoliidu juhatuse liiget,
Varmsi käsitööseltsi esinaist
Kristina Rajandot
poja Jaani sünni puhul!*

Miks on vaja maakonda käsitöö keskseltsi?

Viimastel aastatel püstitatud eesmärk – igasse maakonda keskselts – tundub järjest enam ainuõige lahendusena laiapõhjalise käsitöö edendamisel. Eesmärk on, et igasse maakonda loodaks üks keskne katusorganisatsioon, keskselts, mis ühendaks kõik seni omaette tegutsevad seltsid või muud ühendused. Algukses sobib ka kas ümarlaud vms., edaspidi aga kujuneks sellest tugev maakondlik käsitööühendus, mille tegevust suunaks garanteeritud palgaga töötaja. Nii toimib see juba aastaid Põhjamaades.

MIKS SEDA VAJA ON?

Esiteks info kogumiseks ja liikumiseks. Et üldse midagi teha ja planeerida, peame teadma, kui palju meil käsitöötajaid on, kes nad on ja mida nad teevad. Mis üldse käsitöövaldkond Eestis endast kujutab? Praegu teeme oma plaane liiga vähese info põhjal.

Seepärast on vaja, et igas maakonnas oleks üks **infopunkt**, kuhu jookseks kokku kogu info maakonnast, samuti käsitööliidu teave maakonda ja vastupidi. Siis saaks kõik, mis vaja teada, kätte ühest kohast. Teabepunkti loomiseks ei ole vaja teha mingeid täiendavaid kulutusi, see võib olla mõne tegutseva asutuse, kaupluse, muuseumi, kooli vm. juures.

Infopunktid tegutsevad juba

Tallinnas – Eesti Käsitöö Maja; Tallinna Rahvaülikool
Tartus – Eesti Rahva Muuseum
Räpinas – Ulve Kangro Meistrikoda
Põlvas – I-punkt
Rakveres – Viru Käsitöö Salong
Otepääl – Valgamaa Käsitöökelder; Anni Butiik
Haapsalus – Läänemaa Kutsehariduskeskus
Põltsamaal – käsitöökauplus
Ida-Virumaa – käsitöökauplus Jõhvis

Teiseks koostöö edendamiseks. See on vajalik, et saada teada, mida teised teevad. Selleks tuleb aga midagi koos tegema hakata. Maakonna keskselts ei pea koos käima iga nädal ega iga kuu. Küll võiks aga olla kord aastas üks **infopäev**, kuhu kutsutakse maakonna käsitöötajad. Selle päeva võib siduda mõne suurema ettevõtmisega, olgu selleks siis loeng, õppus, laad või mis iganes. Niisugune kas kevadine või sügisene infopäev peaks muutuma süsteemiks ja see peaks olema teada kõigile kogu Eestis.

Praeguseks on keskselts loodud kahes maakonnas: Läänemaal ja Valgamaal.

Läänemaa Käsitöölise Ühenduse esimees Marju Heldema:

2004. aasta 11. novembril toimus Haapsalus Läänemaa arenduskeskuses käsitöölise ümarlaud. Arutelu käigus jõudsime järeldusele, et on vaja ühendust, mis koondaks käsitöötajad ja aitaks korraldada koolitust. 2. veebruaril 2005 asutatigi MTÜ Läänemaa Käsitöölise Ühendus ning 10. märtsil kanti see registrisse. Võeti vastu põhikiri, eesmärgiks seadsime algupärase kohaliku rahvakunsti väärtustamise, käsitöö ja rahvakunsti seonduvate ürituste korraldamise, temaatiliste arenguprojektide algatamise ja neis osalemise. Tahame arendada koostööd erinevate organisatsioonide, seltside ja ettevõtjate vahel.

Esimene suurem ettevõtmine oli valmistamine konkursiks *eesti-keha-kate* ja selles osalemine. Möödunud aasta novembris oli järjekordne avalik ümarlauarutelu, teemaks koostöö ja kutseõpe. Novembris korraldasime veel koostöös MTÜ Arhipelaagiga loengu tootearendusest, käsitöö eksponeerimisest näitusel, poes jm. Selline oli meie esimene aasta. Senine tegevus on näidanud, et koostöö, üks-teisest rohkem teada saamine on väga vajalik. Koostööst on huvitatud just seltsid, harrastuskäsitöölised. Väikeettevõtjad, kes teevad käsitööd müügiks, hoiavad rohkem eemale.

On vaja luua toimiv turustussüsteem. Väga oluliseks peame koolitust ja sellega tegeleme pidevalt. Tähtis on ka see, et inimesed saaksid kogu info kätte ühest kohast.

Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Keskseltsi juhatuse esimees Marge Tadolder:

Valgamaa keskselts registreeriti märtsis 2005. Nüüdseks on meil oma logo ja trükitud infovoldik. Esimese tegevusaasta kõige olulisem ettevõtmine oli maakonnapäeva korraldamine mardilaadal. Suurritus oli ka iga-aastane Otepää käsitöölaad augustikuus. Oleme osalenud paljude teiste maakondade käsitööüritustes, mitmetes suuremates ja väiksemates projektides.

Valgamaa keskseltsi ülesandeks on ühendada maakonna käsitöötajad ning rahvatantsijad ja muusikud – kõik, kes peavad tähtsaks meie esivanemate pärandit elus hoida ja edasi arendada. Ei saa rahvamuusikud ja tantsijad hakkama käsitöömeistririta, ühist asja ajades on kergem koos edasi minna ja seepärast on olnud tark tegu koguneda ühise katusorganisatsiooni alla. Oluline on ka infovahetuse kiirenemine.

Lähemal ajal plaanime oma liikmeskonna laienemist, et veelgi paremini korraldada huvitavaid üritusi, arendada rahvakunsti ja seda rahvani tuua. Selle aasta oluline ettevõtmine on osalemine konkursis *eesti-mängu-asi*. Maakonnas on plaanis konkursiga seotud näitused Valgas, Tõrvas ja Otepääl.

Lisaks kahele maakonnale on ümarlauda taha kogunenud ka Ida-Virumaa, Järva- ja muulgi. Sügisese ajalehes anname teada, kuidas edeneb keskseltside loomine teistes maakondades. Käsitöölit ei forsseeri seda tegevust ega looda kiiret tulemust, aga ükskord tekivad need niikuinii. Küsimus on ainult ajas.

MEIE KONKURSID

Igal aastal uus konkurss – see on käsitööliidu üks olulisemaid tegevussuundi, sest just konkursid on need, mis edasi viivad, uusi tuuli käsitöö arengusse toovad. Oleme seda kogenud kõigi seni korraldatud konkursside puhul, eriti aga viimane eesti-keha-kate andis lausa üllatavaid tulemusi.

Praegu käimasolev konkurss *eesti-mängu-asi* töötab kujuneda osavõturohkeks, arvestades seda, kui suurt huvi on tuntud Tartu Mänguasjumuuseumis ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias korraldatud õppepäevade vastu. Eelkonkursid maakondades toimuvad maikuu jooksul, neid korraldatakse Viljandis, Rakveres, Läänemaal, Hiiumaal, Valgamaal jm. Lõppkonkursile on tööde esitamise viimane tähtaeg 15. mai 2006. Võitjad tehakse teatavaks Eesti Käsitöö Majas parimate tööde näituse avamisel 7. juunil. Näitus on lahti 26. juunini.

Järgmine, 2007. aasta konkurss kandis esialgset nime *Pihuese*. Seoses aga meie aastateemadega – triibuseelik ja rahvarõiva pealiskõivad – otsustati konkursi haaret laiendada. Uueks nimeks sai *eesti-oma-märss: sehvtikotist kohvrini*. Konkurss kuulutatakse välja oktoobris ja siis avaldatakse ka täpne juhend.

2008. aastal on kavas konkurss *eesti-keha-kate II*. On tehtud ettepanekuid, et seekord võiks see konkurss rohkem tähelepanu pöörata meeste rõivaste loomisele.

Eesti Saarte Nõukogu on välja kuulutanud konkursi *saarte-keha-kate*, kuhu oodatakse Eesti saarte rahvakunsti ainetel loodud tänapäevaseid rõivaid. Tööde esitamise viimane tähtaeg on 10. juuni 2006. Saarte meistrid toimetavad oma tööd selleks ajaks Vormsisse, mandril elavad konkursil osaleda soovijad võivad need tuua Tallinna Rahvaülikooli Estonia pst. 5a. Võidutööd kuulutatakse välja ja töid esitletakse Eesti saarte IV folklooripäeval Vormsi saarel 5. augustil.

Võidutöödest korraldatakse näitused septembrikuus Kuressaares ja Tallinnas Eesti Käsitöö Majas oktoobris.

Info: Laine Tarvis tel. 56 223 718, e-post laine.tarvis@mail.ee

Meistritunnistused

Jätkub rahvakunsti- ja käsitöömeistri kutsetunnistuste väljaandmine. Seni on eksamid sooritanud ja tunnistuse saanud 30 käsitöömeistrit, enamik neist tekstiili erialal. Nüüdseks on lisandunud ka esimesed kivimeistrid.

Kutsestandardid on koostatud tekstiili-, puu-, naha-, metalli-, kivi- ja keraamikatöö alal.

Sügis-kevadsemestril 2005/2006 said kutsetunnistuse järgmised meistrid:

Kalev Nõmmela – kõrgeima, V astme rahvakunsti- ja käsitöömeister kivitöö alal

Raimo Kuusik – V astme rahvakunsti- ja käsitöömeister kivitöö alal

Arne Joonsaar – V astme rahvakunsti- ja käsitöömeister kivitöö alal

Kõrgeima astme kivimeistrid (vasakult) Kalev Nõmmela, Raimo Kuusik ja Arne Joonsaar.

Külli Meltsov – IV astme rahvakunsti- ja käsitöömeister tekstiili (kangad ja vaibad) alal.

2. juunil taotlevad kutsetunnistust Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala lõpetajad koos lõputööde kaitsmisega.

20. juunil toimub Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskoolis II astme kutseksam sepatöö alal.

Järgmised eksamisessioonid:

15.–17. nov. 2006

6.–8. det. 2006

7.–9. märts 2007

25.–27. aprill 2007

Loengud rahvakunsti- ja käsitöömeistri IV astme kutsetunnistuse taotlemiseks

• **Kärt Summataveti meistrikl.**
20. okt. 2006.

• **Piilume põõningule...** – Kadri Viires ja Kai Herkel. 17. nov. 2006.

• **Tekstiilide kujundamine** – Maasike Maasik. 20. okt., 27. okt., 3. nov. 2006
Kevadsemestril kursus edasijõudnutele

• **Mare Kõiva meistrikl.**
Kuupäev täpsustamisel

• **Anu Raua meistrikl.** – 6. okt. 2006

• **Meie rahvarõivas** – 3. nov. 2006

• **Tootarendus** – Kadi Pajupuu.
10. märts 2007.

Kursuste loend täieneb.

*Anu Raua meistrikl.
VANAST UUS
Heimtalil
märtsis 2006.
Keskel Paistu
seelikus
Anu Raud.*

PLATSIVEERE MEISTRID

Aasta algusest tegutseb Tallinnas Pühavaimu kiriku esise platsi veeres uus käsitöökeskus, mis sai nimeks Platsiveere Meistrid.

Sinna platsi veerde Pikk tänav 15 on koondunud omamoodi käsitöökeskus, kus peale käsitööpoe tegutseb veel kaks meistrikoda ja galerii.

Ulve käsitöö

Pitsimeister Ulve Kangro on oma hube töötoa sisustanud erinevate käsitööesemetega, põhirõhk on seejuures setu pitsil. Setu pitsi võib seal imetleda kogu oma võimaluste paljususes. Suve poole võib näha ka linasest esemeid. Näitused vahelduvad pidevalt, vastavalt aastaegadele ja tähtpäevadele. Kõiki neid esemeid võib ka osta või tellida või õppida ise valmistama. Eelneval kokku-

leppel meistriga korraldatakse sealsamas kursusi ja elu on näidanud, et huvilisi on küllaga.

FELT in

Seda logo kannavad kaks viltimisega tegelevat ühendust

Vildikojas tegutsevad vildimeistrid Liina Veskimägi-Iliste, Riina Maitus ja Hilda Rütter. Nende põhiline toodang on mitmesugused peakatted, ka vestid, sussid, väiksemad vaibad ja muu, mida vildist teha saab. Vildikojas on näitus, esemeid saab ka osta, meistritelt on võimalik nõu ja õpetust küsida. Eelneval kokkuleppel korraldatakse huvilistele ka kursusi.

MTÜ Vildiarenduskeskuses töötavad noored kunstnikud Liisa Kallam ja Liisa Tomasberg. Nemad on uurinud ja

katsetanud uut moodi viltimistehnoloogiat – kuidas kasutada lambavilla koos erinevate loodusmaterjalidga. Kahe Liisa ühine Kunstiakadeemias kaitstud magistritöö kandis pealkirja "Iidsed kiud, uudsed lahendused. Taasavastatud vilt". Uudsest materjalist valmistavad nad põhiliselt mitmesuguseid sisustusesemeid. Kõigi nende esemetega saab vildikojas tutvuda ja selgitusi küsida.

Galerii

Galeriis on suur valik kunsti: erinevate autorite õlimaale, akvarelle ja graafikat, klaasvitraaži, keraamikat. Rohkesti on mitmesuguseid pisiesemeid, suveniire jm. Kõige mahukama osa väljapanekust moodustab siidimaal, moekunstnik Aino Jakobi maalitud sallid, rätikud, pluusid.

ALALIITUDE INFO

Alaliitude tegevus kogub jõudu. 11. aprillil kogunesid alaliitude juhid, et moodustada uus ühendus – alaliitude nõukoda.

ALALIITUDE NÕUKODA

Esimesel koosolekul osalesid Seppade ühendus, Paeliit, Lapitöö selts, kollektsionäärid, kangakudujate, viltijate, rahvarõiva- ja pitsimeistrite, nukumeistrite ning käsitöö väikeettevõtjate alaliit.

Nõukoja esimeheks valiti Lembe Sihvre ja asetäitjaks Anu Randmaa. Alaliitude nõukoda hakkab koos käima kord aastas igal sügisel samal päeval Juhtide kooliga.

Nõukoda hakkab korraldama ka alaliitude infopanga koostamist, aruandluse kogumist, trükkimist ja levitamist.

Alaliitude nõukoja asutamiskoosolekul osalejad (teises reas vasakult): Rein Einasto, Ulve Kangro, Eeva Talts, Kristel Põldma, Hille Ahun-Vaarpuu ja Kersti Loite. Esireas Anni Kreem, Anu Randmaa, Lembe Sihvre ja Maire Matikainen.

RAHVARÕIVAMEISTRID

Alaliidu juhatus: Anu Randmaa, Luule Nurga, Mari Volmer.

Kokkusaamised on kaks korda aastas, sügisel infopäeval ja suvel õppelaagris. Tänavu on õppelaager Tõstamaal juba kolmandat korda.

III rahvarõivalaager

4.–6. augustil Tõstamaa mõisas

Oodatud on kõik rahvarõivategijad ja -huvilised.

Registreeruda on võimalik järgmistesse töötubadesse:

viltimine, taimeidga värvimine, tikkimine, kölavöö, võrkvöö, kirivöö, kangakudumine, seelikuõmblemine, säärepaelte valmistamine.

Loeng Riina Tombergilt:

Värvid rahvarõivastes

Väljasõidud Hanila Muuseumi, Matsi randa, õpperada – värvitaimeid.

Majutus õpilaskodus, ühe öö hind 100.-/75.- kr.

Toitlustamine kokku ~ 200.- kr.

Sõit Hanilasse ~ 40.- kr.

Saabumine reedel kell 14.00. Lõpetamine pühapäeval kell 13.30

Vajalikest materjalidest ja töövahenditest räägime registreerimisel.

Registreeruda hiljemalt 30. juuniks
Tel. 56 682 283 Anu Randmaa
anurandmaa@hotmail.ee

PITSIMEISTRID

Alaliidu juhatus: Eeva Talts, Olga Kublitskaja, Pille Kruustik.

Niipispitsi näitus-seminar

Rahvusvaheline niipispitsi näitus-seminar on tänavu Pärnus juba viiendat korda. See toimub Kuninga Tänav Põhikoolis 15.–19. juulini. Näitus on avatud 17.–18. juulil kell 12.00–18.00.

Osa võtavad peale Eesti veel Hollandi, Läti, Saksamaa, Rootsi, Soome ja Venemaa pitsimeistrid. Personaalnäitusega esineb Birgitta Hulterström Rootsist.

INFO: eeva.talts@mail.ee

Seminar *Pitsi renessanss*

Rahvusvaheline seminar *Pitsi renessanss* ja alaliitude pitsipäev toimub 27.–28. okt. 2006 Narva muuseumis. Korraldaja Narva Käsitöö Klubi.

INFO: Olga Kublitskaja 55 31 658

olgalace@hotmail.ee.

Registreerimine 1. oktoobrini..

KÄSITÖÖMEISTRID

Alaliidu juhatus: Kristi Teder, Olga Malken, Albiina Eiber, Mare Sihvre.

Alaliit koondab nii laste kui ka täiskasvanute käsitööringide juhte. Kokku saadakse kevadel infopäeval ja suvel õppe-laagris.

Sellesuvine õppelaagri teema on tikkimine.

Suvelaager Pärnus 15.–17. augustil
Nooruse Maja Roheline 1b

Tikitud maailma võlu

Võluriiki viivad teid õpetaja Anu Pink ja tekstiilikunstnik Resa Tiitsmaa Türlilt.

1. Meenutame tähtsaid töövõtteid
2. Unustame kõik töövõtted
3. Loomeme oma tikandimaailma
4. Muugime lahti neli-viis tikandi-ilma viivat ust, kust on hiljem uhke üksi või koos teistega edasi sammuda

Laagrisse võtta kaasa: igat mõõtu nõelu; tikkimisraam ja käärid; erinevaid niite, lõngu, mulineesid, traati, nõõri, pärleid; ühevärvilisi riidetükke (õhemaid ja paksemaid, pisut pitsika); akvarellipintsleid; hea tuju ja muud hügüeenitarbed

Muud vajalikud materjalid ja töövahendid on olemas.

Kursuse maht 22 tundi. Tasu 500 kr.
Lisandub õõbimise tasu soovijaile 50 kr/õõ
Pärnu Nooruse Majas. Kaasa võtta voodiilina, madrats, tekk, padi olemas.

Registreerimine 1. juunini 2006.a.
tel 6 604 772 info@folkart.ee

INFO: Kristi Teder 52 63 156

KANGAKUDUJAD

Alaliidu juhatus: Liina Veskimägi-Iiste, Kristel Põldma, Veinika Västriku.

Kangakudujate alaliit saab traditsiooniliselt kokku kord aastas, üle aasta korraldatakse näitusi ja konkursse.

Eelmisel kokkusaamisel tekkis mõte liikuda alaliidu info- ja õppepäevadega mõnda maakonda, et tutvuda kohalike meisrite ja nende töödega.

14. oktoobril koguneme Põltsamaa Kultuurikeskuses,

kus Põltsamaa käsitööselts korraldab kangaringi ülevaatenäituse "Lõimemaagia ja kudumisteraapia".

Väljas on kolm näitust erinevatelt tegijatelt. Neljanda näituse panevad kohalikulijad ise üles. See on eelmisel aastal alguse saanud *Kangasulase* auhinna näitus. Ootame sinna kõigilt osalejatelt parimaid kangastelgedel kootud töid.

Lisaks näitustele on Põltsamaal kavas loengud ja põnevate tehnikate tutvustused tuntud tekstiilikunstnikelt ja käsitöölitelt. Soovi korral sõidab Tallinnast Põltsamaale ühine buss.

INFO ja registreerimine Põltsamaa käsitöökeskuses Anne Ütt tel. 55 612 312

KÄSITÖÖ VÄIKEETEVÕTJAD

Alaliidu juhatus: Riina Maitus, Maire Matikainen, Aita Rõemus, Ülo Kangro, Rein Kiviorg, Kersti Loite.

11. aprillil sai kokku väikeettevõtjate alaliidu juhatus, kus esimeheks valiti Kersti Loite ja asetäitjaks Maire Matikainen. Juhatuse esimene ülesanne on infopanga koostamine käsitööga tegelevate ettevõtjate kohta. Edasi planeeritakse juba toimiva infosüsteemi loomist, koolituse korraldamist ja muid ühistegemisi väikeettevõtjate arendamiseks. Alaliidu peamine koostööpartner on EVEA.

Juhatuse järgmine koosolek on juba 11. mail.

P.S. Väikeettevõtjad, kes soovivad osaleda alaliidu töös ja aidata kaasa käsitööliidu tegevuses, võivad astuda toetajaliikmeks.

Peale nimetatute on mitmeid aastaid tegutsenud viltijate alaliit, loomisel on puutöö- ja nahameistrite alaliit.

Koostööd tehakse juba tegutsevate ühenduste ja organisatsioonidega, Eesti Paelliidu, Eesti Lapitöö Seltsi ja Seppade Ühendusega.

EESTI SEPPADE ÜHENDUS

on loodud 1988. aasta juunis Palmses, initsiaatoriteks olid tookord ARS-is töötanud kunstnikud. Esimestel aastatel oli tegevus küllalt aktiivne, igal suvel toimusid kokkutulekud, lisaks korraldati temaatilisi seminare ka talvel. Üheksakümnen-date keskel hoog vaibus, sest ühest küljest oli majanduskeskkond käsitööliste jaoks võrdlemisi pingeliseks läinud ja ka bürokraatia kasv kärpis eestvedajate hoogu.

Praegusel ajal ei ole ühendus mittetullundusühinguna vormistatud, aga mitteformaalse võrgustikuna on see toimunud kogu aeg. Viimastel aastatel on kokku saadud Pärnus, Tartus hansapäevadel ja Kuusalus. Aastal 2004 sai Eesti Rahva Muuseumi eestvedamisel ning Kunstiakadeemia ehte- ja sepakunsti osakonna osalusel teoks rahvusvaheline näitus ja seminr *Raud Tuli*. Näitust sai näha Tartus ERM-i näitustemajas, Narvas ja Tallinnas Disainigaleriis.

Praegu on jälle elavnemise aeg. Mõõdunud suvel andsime välja esimesed sepa kutsetunnistused, kavas on teha oma veebilehekülj koos foorumiga, et sealtkaudu omavahel suhelda. Otsime ka muid uusi tegevusvorme.

INFO: Heigo Jelle 51 699 47

EESTI LAPITÖÖ SELTS

Lapitöö Selts on oma valdkonda juba aastaid silmapaistvalt edukalt arendanud. 1995.a. alustati jõuliselt laiapõhjalist tegevust: osakonnad maakondades, kursused, näitused. Täna on jõutud niikaugele, et lapitöö kui arvestatav käsitöö- ja ka tekstiilikunsti liik on levinud üle Eesti, sellega tegelevad nii harrastajad kui ka professionaalid, arendatakse ettevõtlust. Tugevad osakonnad tegutsevad Keilas, Põltsamaal, Antoniuse Gildis Tartus jm. Jätkuvalt on igal suvel kokkutulek ja ühisnäitus.

Seltsi eestvedajad on kõik need aastad olnud Anni Kreem, Ene Pars ja Marja Matiisen.

INFO: Anni Kreem 6 445 365

EESTI PAELIIT

loodi 1992. aastal. Sellega on ühinenud paekivi uurimise, töötlemise ja kasutamise seotud 40 tegevliiget, kes on oma ülesandeks seadnud paealase ettevõtluse arendamise, ühtse teabeteenistuse ja püsiekspositsiooni loomise igasse paemaakonda, paealase koolituse, näituste ja laatade korraldamise.

Paekivi on Eesti rahvuskivi. Igal aastal 4. mail tähistatakse paepäeva. Eri aegadel on suve jooksul paepäevad mitmes Eestima paigas: Tamsalus, Porkunis, Paines, Raplamaal, Saaremaal.

15. mail Tallinna päeval avatakse rae-kojas keskaja näitus, kus paekivil on oma kindel koht

30.06.–1.07. Põltsamaa päevadel on kavas lähiumbruse paekarjäärde külastamine.

8.09. on Väike-Maarja rahvamajas pae-konverents.

INFO: Rein Einasto 56 004 749

N I P I N U R K

KALTSUTITT ILMA ÜHEGI NÕELAPISTETA

Materjal

25 x 25 cm valget puuvillast riiet nuku kereks

20 x 20 cm kaks tükki erinevat sitsriiet rätikuteks

10 x 15 cm sitsriiet põlleks

30 x 40 cm sitsriiet seelikuks

Täidiseks villa, sidumiseks tugevat puuvillast nõõri.

Võta valge puuvillane riie, seo selle keskele nuku pea (täida see vil-laga) ning diagonaalnurkadesse käed. Murra riie diagonaalselt kokku, tekib nuku ülaosa. Aseta üks rätikutest õlgadele ja seo see nõõriga vöökohalt kinni. Seejärel võta nukk, pea alaspidi; kätte ja asetavöökohale põll. Seeliku tarvis mõeldud kangas murra pooleks (murdejoon jääb alaaäreks) ja kroogi ümber vöökoha (kanga ühendus jääb vaheliti põlle alla). Seo seelik ja põll tugevasti ümber vöökoha kokku, keera nukk püsti ja tõmba seelik alla. Seo rätik pähe ja nukk ongi valmis ilma nõela pistmata.

Ulve Kangro

Kiidame!

■ Täname mardilaada 2005 maakonnapäeva korraldajaid, Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Keskseksi juhatuses esimeest **Marge Tadolderi** ning maakonna rahvakultuuri spetsialisti **Eha Mandelit**, samuti kõiki teisi, kes seda päeva sisustada aitasid!

■ Täname pitsiaasta heale kordaminekule kaasaaitamise ja pitsinäituste korraldamise eest **Eeva Taltsi** ja **Ulve Kangrot** ning pitsinäituse "Vanaema veimevakk" eksponeerimise eest **Alla Meos-Jukši**.

■ Näituse Põhja- ja Kesk-Eesti käised korraldamise eest rahvakunstigaleriis vääri-vad kiitust **Silja Nõu**, **Silvi Allimann**, **Anu Randmaa**, **Riina Tomberg** ja **Igor Tõnurist!**

ERKLiidu juhatus

Viieteistkümnele tegutsemisaastale tagasi vaadates võivad Viljandimaa käsitöötajad uhkust tunda, nende töö on olnud sisukas ja edasiviiv.

Rahvakunstiühingusse on koondunud käsitöötajaid kogu maakonnast. Aktiivselt töötab üksteist käsitööringi enam kui poolteisesaja osavõtjaga. Kõige staažikamad, juba üle neljakümne aasta tegutsenud väga tublid ringid on Suure-Jaanis Maive Ottase juhendamisel ja Kõpus Maia Kolgi juhendamisel. Kõige noorem on aga alles selle aasta jaanuaris loodud käsitööring Abjas Katrin Otsa juhendamisel.

Kui püüda kirja panna, mida nende aastatega tehtud on, saab loetelu üpris pikk: arvukad kursused, õppepäevad, näitused, konsultatsioonid, laadad, messid jne.

Suurt rõhku on pandud koolitusele. Ühingu juures töötab **koolituskeskus**, kus kursustel ja õpiringides on olnud võimalik õppida nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid käsitöövõtteid.

Juba aastaid on rahvakunstiühing korraldanud **traditsioonilisi suüriritusi**, millest lisaks kohalikele meistritele võtavad osa käsitöölised üle Eesti.

*Viljandimaa
Rahvakunstiühingu
rahvakunstipäeval.
Teemaks oli "Mänguasi".*

Kümme aastat on läbi viidud Viljandi hansapäevade käsitöölaata, detsembrikuus saab teoks üheteistkümnes Viljandi kodukäsitöömess.

Üks suuremaid ettevõtmisi on maakondlik **rahvakunstipäev**, mis tänavu toimub kümnendat korda. Igal aastal on sellel päeval olnud oma teema, näiteks sokid, kindad, põlled, pitsid, peakatted, rahvarõivad. Sellel päeval kuulutatakse välja ka aasta rahvakunstimeistri tiitli saaja.

Maakonna rahvakunstimeistrid on Vaike Lehisemets, Valve Alamaa, Anna Uudik, Voldemar Luht, Maive Ottas, Laine Allas, Niini Vesikioja, Külli Ojasson, Tiina Ilusmets ja Viorica Kuusik.

Ühingu aktiivsed liikmed selle loomise kuni tänaseni on Valve Alamaa, Külli Ojasson, Maive Ottas, Ellen Bäärs, Ivi Alp, Tiina Ilusmets, Viorica Kuusik ja juhatuse esimees Leida Mägi.

„Käsitööga tööle” – edukas ja unikaalne

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit on alates 2005. aasta jaanuarist Eesti Kunstiakadeemia koostööpartner ESF Meede 1.3 „Võrdsed võimalused tööturul“ projektis „Käsitööga tööle”. Projekt kestab kuni 2007. aasta oktoobri lõpuni.

„Käsitööga tööle” on unikaalne koolitussüsteem töötutele käsitöönaistele ning meie eesmärk on tuua käsitööturule uusi ja huvitavaid tooteid. Koolitustel osalevad lisavajadustega või väikelastega või üle 40-aastased naised, kes tahavad end käsitööga elatada. Oluline eesmärk on luua projekti käigus koostöövõrgustik, et ka lisavajadustega töötutel naistel oleks kergem tööturule tulla.

Projekti raames oleme loonud seitse aktiveerimiskeskust, kus töögrupid ühe kahe nädala kogunevad. Koolituste-

gevust läbi viima on kaasatud piirkondlikud käsitööjuhid ja -spetsialistid Ulve Kangro, Marika Sepp, Virve Tuubel, Liina Veskimägi-Iliste, Kersti Loite, Eeva Talts ja Ave Matsin. Tootearendust õpetavad Kunstiakadeemia õppejõud, magistrid ja magistrandid Liisa Tomasberg, Kadi Pajupuu, Kai Maser, Silja Saarepuu, Liisa Kallam, Maiu Mooses ja Merle Suurkask. Projekti on kaasatud ka Eesti Puuetega Naiste Ühendus, mille esinaine Mare Abner koordineerib lisavajadustega naiste osalemist projektis. Koolitused toimuvad käsitööliidus, Tallinna Puuetega Inimeste Kojas, Rakvere Puuetega Inimeste Kojas, Pärnu Nooruse Majas, Võru Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis, Värskas Seto Talumuuseumis, Eesti Rahva Muuseumis ja Tartu Ülikooli Vil-

jandi Kultuuriakadeemias. Kursustel õpitakse looma uudseid käsitöötooteid oma kodukohale omastes värvilahendustes, kasutades rahvakunstiornamente ja kohalikke legende.

Kunstiakadeemia on koolituste käigus loonud uude tootearendussüsteemi. Käsitööliit toetab omalt poolt käsitöökoolitustega, sest naised mõtlevad välja ja kujundavad tooteid, mida kodustes tingimustes ise ka valmistada saab. Esimest korda tutvustame „Käsitööga tööle” uudseid tooteid maikuus toimival konkursil *eesi-mänguasi*.

Projektijuht **Kärt Summatavet**, rahvakunsti õppetooli professor Eesti Kunstiakadeemia

OLULINE TEADA

• **Aastal 2007 möödub 15 aastat Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu** (Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskeltsi) **taastamisest** 1992. a. Selle tähistamiseks korraldatakse konverents Valgamaal koos käsitööpäevadega. Konverentsi teema lähtub aastateemast – rahvariide pealisrõivad. Kavas on ettekanded ja näitus. Täpsem teave sügises lehes.

• 8.–14. juulil toimub Sagadi mõisas Lääne-Virumaal **Põhjamaade käsitöölaager**. See korraldatakse igal suvel erinevas riigis, Eestis on see esimest korda.

Majutusega hotellis 6865 krooni, hostelis 3000 krooni. Soovijail palume kiiresti registreeruda tel. 6 604 72.

• Kultuuriministeriumi ja Rahvakultuuri Keskuse poolt kinnitatud **rahvakultuurialase**

andmebaasi kogumise alus on valmis. Käsitööliidu juhatus otsustas, et maakonnad esitavad oma info (täidetud ankeedid) kas paberikandjal või e-posti teel käsitööliitu, kes korraldab andmebaasi sisestamise esimesel aastal. Ankeete saab käsitööliidu kodulehelt.

• Käsitööliit kavandab ja tellib **maakondade infopunktile** ühtsed teabematerjalide alused.

KÜMME AASTAT TARTU KÄSITÖÖKLUBI

Möödunud aasta lõpul tähistas Tartu Käsitööklubi oma 10. tegevusaastat näituse ja seminariga teemal "Kas käsitöö + kunst = käsitöökunst? Või käsitöö + kunst = käsitöö ja kunst?"

Näitusel eksponeerisid oma loomingut koos käsitööklubi liikmetega need klubi kauaaegsed koostööpartnerid ja toetajaliikmed, kes on edukalt esinenud ja auhinnalisi kohti saavutanud nii üle-eesti listel konkurssidel kui ka välismaal.

Seminaril keskenduti kahele temaatikale. Algul kuulati ettekandeid ja diskuteeriti teemal "Piirkondlikkus ja turundus". Ettekannetega esinesid Liina Veskimägi-Iliste (Tallinna käsitöökeskus), Maaja Kalle (Põlva käsitööpetaja), Hilja Sepp (Antoniuse Gild), Kaja Allilender (SA Tartumaa Turism) ja Terje Poter (Folkloorinõukogu). Teine teemadering puudutas meisterlikkust ja professionaalsust. Sellest rääkisid Ave Matsin (Viljandi Kultuuriakadeemia), Rutt Maantoa (Tartu Kunstikool), Juta Piirlaid (Tallinna Ülikool), Maiken Mündi (Rahvakunsti ja Käsitöö Liit) ning Tiina Konsen (Tartu Käsitööklubi).

Võrreldes viie aasta taguseid seisukohti praegustega, saab väita, et käsitöövaldkonnas on toimunud märgatav nihe paremuse poole. Väga hea käsitöö osa-

kaalu suurenemist on soodustanud kutsetunnistuste süsteemi rakendumine ja alaliitude hoogustunud tegevus.

Kümne aasta jooksul on tehtud mõndagi. Klubi korraldada olid käsitööliidu viiendad käsitööpäevad aastal 2000 Tartumaal Ülenurmel, teemaks "Linast linase ni". Seitse korda oleme osalenud ülemaalistel konkurss-näitustel ja kuus korda ise piirkondlikke eelvooruseid korraldanud. Klubi enda liikmete näitusi on olnud 16 ning käsitööhuvilistele linnakodanikele oleme korraldanud 81 loengut ja praktilist õppepäeva.

Kümnet tegevusaastat võib ka perioodiseerida. Algusaastail oli klubiline tegevus tugeva sotsiaalse iseloomuga: õppepäevadel käis arvukalt tööd ja tegevust otsivaid maa- ja linnainimesi ning pensionäre, kusjuures paljudel praktiline käsitööoskus puudus. Populaarseks sai klubi juures tegutsev käsitööring "Iloke", kus näputöötajaid juhendas Ellen Allas, ning uusi materjale ja käsitöövõtteid tutvustavad õppepäevad, mis olid avatud kõigile ilujanustele.

Kõrgaeg klubi näitusetevuses olid aastad 1998–2001. Läbimurdeks tuleb pidada aastat 1999, kui näitusel "Kaheksakand – rahvuslikkuse kandja ?!" esinesid koos käsitöömeistritega professionaalsed kunstnikud. Rõõmustav oli ka aasta 2000, mil Tartu kunstikooli tekstiili eriala üliõpilased võitsid kampsunite komplektiga "Küidulised" esikoha konkursil "Rahvakunst meis ja meie ümber".

Viimastel aastatel on seoses internetipõhise infolevi kättesaadavusega vähenenud klubi informeeriv roll. Prioriteediks on jätkuvalt piirkondlike konkursside ja näituste korraldamine, samuti käsitööhuviliste suunamine alaliitudesse ja uute huviliste nõustamine.

Klubi kuldvara, kellega üheskoos oleme kõik need kümme aastat tegutsenud, on Aime Toots, Aina Kirsipuu, Astrid Aavik, Ellen Nukk, Lia Looga, Malle Mardiste, Melita Konsen, Silvia Kallau ja

Tiina Konsen, Tartu Käsitööklubi juht

Volikogus räägitust

Käsitööliidu volikogu oli koos 4. veebruaril k.a. Osavõtjaid oli seekord 38, esindatud olid kõik maakonnad.

Aastaaruande 2005 ja tegevusplaani 2006. aastaks said kõik osalejad seekord paberikandjal. Volikogus kommenteeriti vaid olulisemaid punkte.

Kaasaranded olid kahelt maakonnalt, kus juba on loodud ja tegutsevad käsitöötegijaid ühendavad keskused. Läänemaa Käsitööliste Ühenduse juht Marju Heldema tutvustas 2005. aastal tegutsema hakanud ühenduse seniseid ettevõtmisi ja uusi plaane. Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Keskseltsi juhatuse esimees Marge Tadolder rääkis oma seltsi tegemistest.

Kuidas tegutsevad käsitööliidu tugevamad alaliidud, seda tutvustasid kokkutulnuile nende juhid. Pitsimeistrite tegemistest rääkis Eeva Talts, rahvarõivameistritest Anu Randmaa ja käsitöömeistrite tööst Kristi Teder.

Revisjonikomisjoni aruande esitas Anu Randmaa. Uueks komisjoni liikmeks valiti Mai Kolossova asemel Ene Kärner. Volikogu volitusel jätkab revisjonikomisjon koosseisus Anu Randmaa, Ivi Sark ja Ene Kärner.

Volikogu otsustas kehtestada uued liikmemaksud: juriidilised ühendused 150 krooni ja toetajaliikmed 1000 krooni aastas.

Volikogu tööst võttis osa Kultuuriministeeriumi rahvakultuuri nõunik Eino Pedanik.

Pärast ametliku osa lõppu koguneti **Estonia talveaeda**, kus tehti teatavaks *Pärandihoidja 2005* auhinna saajad. Auhinnad andis üle kultuuriminister Raimo Palmaru. Kokkutulnuid tervitas Maret Maripuu, kes juba aastaid on toetanud käsitööliidu tegevust.

Käsitööliidu tänukirja rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise ja edasiarendamise eest said Kulla Altmäe, Kristiina Halberg, Silvia Kalvik, Mai Kolossova, Erika Kõllo, Marja Matiisen, Ave Matsin, Aivar Rumvolt, Lembe Sihvre ja Margit Sondberg.

Pärast volikogu, 2. märtsil istus koos **käsitööliidu juhatuse** ja otsustas, et 2007. aasta volikogule esitavad aastaaruande ja järgmise aasta tegevusplaani peale käsitööliidu ka kõikide maakondade käsitööühendused ja alaliidud.

OLULINE TEADA

• Traditsiooniline igasügisene **Juhtide kool on 22. septembril 2006**. Arutlusele tulevad järgmise aasta peateema, uued konkursid ja muu oluline aastail 2006/2007.

• Ilmumas on **uued trükised**:
- konkursi *eesti-mängu-asi* kataloog
- ERM-i kogudes olevate rahvarõivaste

juurde kuuluvate kottide ja pealiskõivaste tutvustus.

- Maaelu Edendamise Sihtasutuse toel plaanib käsitööliit välja anda maakondade käsitööühendusi ja -meistrite tutvustavad voldikud.

- Hiiumaa muuseum kavandab triibuseeliku raamatut.

Käsitööliidust saab osta raamatuid:

Igor Tõnurist "Rahvarõivakandja abiline" (45 kr.)

Reet Piiri "Talurahva jalanõud ehk mida panna jalga, kui seljas on rahvariided" (45 kr.)

Reet Piiri "Talulaste mänguasjad" (45 kr.)

Elavaks eksponaadiks Turu käsitöömuuseumis

Kuressaare Ametikooli tarbekunsti ja käsitöö osakonna õpetajatel oli möödunud suvel võimalus osaleda täienduspraktikal Soomes Turu käsitöömuuseumis.

See ettevõtmine sai teoks Euroopa kutsehariduse edendamisele suunatud koostööprogrammi raames, mis toimib rahvusvaheliste projektide kaudu ja mida rahastab Leonardo da Vinci programm. Eesmärk on toetada uuenduslike toodete (metoodikad, õppekavad, koolitusmaterjalid jne.) loomist, erinevate sihtrühmade välispraktikaid ja -lähetsi ning juba lõppenud projektide tulemuste laialdasemat levitamist ja kasutamist.

Meie projekti käigus arendasid õpetajad oma erialaseid oskusi ja tutvusid käsitöö esitlemisega Turu maakonnamuuseumi filiaalides. Eesmärgiks oli ka saadud kogemuste põhjal hiljem kooli õppekava täiendamine.

Keskfond, kuhu meie õpetajad sattusid, oli põnev ja sootuks teistsugune seninähtust. Turu Luostarimäe käsitöömuuseum on elav 18. sajandi mätaskatustega palkmajade küla, kus tegutsevad

käsitöömeistrid jälgivad ajastukohaseid traditsioone ja töövõtteid. Ka meistrite riietus ja ruumide sisustus on tollaegsed. Muuseumi üks tööpõhimõtteid on luua turistidele ehe elamus keskkonnast ja tööprotsessist. Valmis toodete müük on vaid osa tervikust.

Meilt osalesid õpetajad Anne Kolk, Maila Juns-Veldre ja Leelo Leesi. Igaüks neist töötas oma töötoas, seljas vastava ajastu kostüüm. Anne Kolk valmistas niplispitsitehnikas linikuid, Leelo Leesi tegi nahkköiteid ja Maila Juns-Veldre ajastukohaseid keraamilisi esemeid.

Kui muuseumis tuli ette hetki, mil külastajatevool katkes, siis pidid elavad eksponaadid töökodade ette kogunema ja mokalaata pidama, et uusi huvilisi ligi meelitada.

Nädalavahetustel ja pärast tööd oli võimalus käia ümbruskonnaga tutvumas. Lisaks muuseumide külastamisele osale-

ti käsitööalastel seminaridel, kus teemadeks olid traadipunumine, meremehe mägamaseme valmistamine, köiepunumine ja hõbeehete valmistamine.

Suurt tähelepanu pööratakse Soomes käsitööturismile. Potentsiaalse kliendi suunamiseks müügikohani jagatakse trükitud turismiinfot koos kaartidega. Et hea klient on ennekõike pereturist, mõeldakse muuseumides ja töötubades sellele, et kogu perekond leiaks võrdselt tähelepanu ja tegevust.

Kahenädalane Soomes viibimine pakus hulga huvitavaid muljeid, eelkõige aga töökogemuse, mille põhjal valmib järgmiseks õppeaastaks rahvusliku käsitöö ja ettevõtluse õppekavasse täiendusõpetamaks õpilastele toote müümist läbi tööprotsessi õpetuse ja esitluse.

Kaie Kesküla,
Kuressaare Ametikooli kutseõpetaja

NÄITUSED Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis 2006. a.

JAANUAR–APRILL

PÕHJA- JA KESK-EESTI KÄISED

Rahvakultuuri Keskuse rahvarõivakooli lõpetajate tikitud käised.

Kuraatorid Silja Nõu, Silvi Alliman ja Anu Randmaa

(sõba)KIRI LÕUNA-EESTIST

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala II kursuse üliõpilaste õppetööde näitus telgedel kootud Lõuna-Eesti sõbadest.

VILLA VÕLU

Külli Bergbohm, Riina Maitus, Hilda Rütter, Liina Veskimägi-Iluste.

Uued ja huvitavad vilditööd, rahvakunstist inspireeritud jalanõud, nunotehnikas rõivakan-gad.

SÄÄLPOOL VIKERKAART

Portselanimaalija Regina Kursi juubelinäitus. Seda toetasid Rahvakunstiklubi õpilaste tööd. Tiia Metsa keskaegsed nukud.

HIUVILLASED

Tiiu Valdma soojad lambavillakampsunid ja seinatextiilid.

UNIKAALSED PUITMUDELID JA KEERUKAMAD MÄNGUASJAD

Boriss Puusepa suuremahulised puidust automudelid ja mänguasjad

LIHAVÕTTENÄITUS

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

UUED NÄITUSED

TEHKE OLEMINE MÕNUSAKS

18. apr. – 8. mai

Eesti Villa- ja Nahatööstus OÜ ja Greenhand OÜ

Eestimaistest naturaalsetest materjalidest si-sustuskaupade näitusmüük

VAKAD JA VAIBAD 9.–22.mai

Nahakunstnik Signe Taremaa

TRIIBUST TÄPINI. LINANE LIIN

23. mai – 5. juuni

ARS Portselan OÜ ja Vestra EX OÜ. Näitus-müük

KONKURSI eesti-mängu-asi VÕIDU-TÖÖD 6.–26. juuni

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

AINO JAKOBI SIIDIMAAL. AINO JA KEESI KAPSTA EHTED

27. juuni – 10. juuli

Aino Jakobi ning Aino ja Keesi Kapsta

TIKITUD ELUD 11.–24. juuli

Tekstiilkunstnike Liit

TELGITAGUSED 25. juuli – 7. aug.

Kadi Pajupuu tekstiilid

TRADITSIOONILIST EBATRADITSIOONILISELT 8.–21. aug.

Aita Rõemuse siidimaal

LINANE LIIN. VITRAAŽ

22. aug. – 4.sept.

Vestra EX OÜ linased kangad ning Ülle ja Andres Kulli klaasitööd

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala üliõpilaste LÕPUTÖÖD 5.–18. sept.

Rahvarõivakooli LÕPUTÖÖD

19. sept. – 2.okt. Rahvakultuuri Keskus

KONKURSI saarte-keha-kate VÕIDU-TÖÖD 3.–10. okt. Eesti Saarte Nõukogu

FENNO-UGRIA HÕMUPÄEVAD

11.–15. okt. Fenno-Ugria

„RAUDROHI“ RAHVAKUNSTI RADADEL

16.–30. okt.

Haabersti Sotsiaalkeskuse käsitööklubi „Raudrohi“

LINANE LIIN 31. okt. – 6. nov.

Vestra EX OÜ

TRIIBUSELIK 7. – 20. nov.

Rahvarõiva alaliit

SIIT NURGAST, SEALT NURGAST

21. nov. – 4.dets.

Käsitöömeister Maaaja Kalle

JÕULUNÄITUS 5.dets. – 8. jaan.

Tekstiilkunstnik Kadi Pajupuu

VILDIMEISTRTE RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Eesti ja Rootsi vildimeistrid on nõuks võtnud arendada omavahelist koostööd, üksteiselt õppida ja kogemusi vahetada. Viis Eesti vildimeistrit ja tekstiilidisainerit külastasid 2.–5. veebr. Gotlandi käsitöömeistreid eesmärgiga alustada ühist viltimise ja vanutamise projekti. Esimene oli ettevalmistav ja tutvusi sõlmiv kokkusaamine. Eesmärk oli ühise koolitusprogrammi koostamine, kogemuste vahetamine meistritelt meistritele. Kohtusime meistrite, lambakasvatajate, villatöötajate ning Gotlandi vildiakadeemia inimestega. Nelja päevaga saime põgusa ülevaate nende tegemistest.

Plaanide kohaselt kestab meie projekt kaks aastat. Selle aja jooksul kohtume kuus korda vaheldumisi Eestis ja Gotlandil.

Järgmine kokkusaamine on juunikuus Vormsi saarel.

Tulevikuplaanid sõltuvad projekti käivitumisest. Eestipoolsed partnerid on Tallinna käsitöökeskus ja Vildiarenduskeskus, Rootsi poolt Gotlandi käsitöökeskus.

Liina Veskimägi-Iliste

KESKAJA PÄEVAD TULEKUL

Keskaja turg Tallinna vanalinnas
6.–9. juulil 2006

Turg on avatud kell 10.00–19.00.

Osalejate rongkäik saab alguse Viru väravate juurest 6. juulil kell 11.40.

Avatseremoonia Tallinna raeisandate osavõtul algab kell 12.00 Raatuse platsil.

Raekoja platsil: meistrite turg ja avatud õpikojad.

Püünele astuvad Hovinarrit Soomest, Vello Vaheri kondiväänajad, stuudio Vaikuse Muusika, Olde Hansa trubaduurid, rändnäitlejad, tuleneelajad, narrid jpt. Õpime keskaegseid tantse. Raekoja platsilt algavad ka vanalinna ekskursioonid.

Laste mäel (Niguliste plats): töötavad meistrikojad, kus saab kätt proovida paljudes keskaegsetes kunstides, osavus- ja jõumängudes ning väikeses rüütlikoolis, tegutsevad ravitsejad, kohal on juuksur ja on veel palju muud.

Tallinna Kinomajas saab näha keskajateemalisi filme.

Raekoda on avatud E–L 10.00–16.00, õhtuti kontserdid.

KÄSITÖÖPÄEVAD

XI käsitööpäevad on Pärnus
5. mail 2006

Eelmisel päeval, 4. mail on soovijail võimalus osaleda Pärnu Kontserdimajas toimival konverentsil "Väärikas rahvariie".

Käsitööpäevad avatakse 5. mail kell 11.00 Pärnu Nooruse Majas Roheline tn. 1b. Edasi korraldatakse huvilistele mitmesugused õpitoad: portselanimaal, nipilispits, keskaegsed tehnikad, munade dekoreerimine, nuku meisterdamine, lapitöö nipid. Pärast lõunat on kavas loeng "Tervislikud taimsed joogid" ja lõpetuseks kuulatakse kontserti.

XII käsitööpäevad on Valgamaal
4.–5. mail 2007

Täpsem info sügises lehes.

Kus käisime, mida nägime

PUUTÖÖNÄITUS IIRIMAAL

Iirimaal Corkis toimus 6. detsembrist 1. veebruarini rahvusvaheline puutöönäitus "Europaen Turned Wood". Näitusel olid esindatud Iirimaa, Inglismaa, Sloveenia, Ungari, Saksamaa, Prantsusmaa ja Eesti meistrid. Enamiku töedest moodustasid treititud vaasid ja vaagnad, oli ka skulptuure ja ruumi sisustuselemente. Meie käsitöömeistritest olid väljas Raul Suitsu ja Rein Erderi tööd.

Näituse korraldaja oli Corki Treialite Guild. Kaasa aitasid Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit ning Eesti saatkond Dublinis.

Maiken Mündi

PITSINÄITUS PRAHAS

Eesti Vabariigi suursaatkonnas Prahast oli 23. veebruarist 20. aprillini Ulve Kangro setu pitsi näitus. Eksponeeritud oli kümme erinevat rõivakomplekti, fotod setu pitsi kaunistustega rõivastest ja kaks üle saja aasta vanust originaalpitsi. Näitus avati Lichtensteini palees, kus toimus EV aasta-päevale pühendatud pidulik vastuvõtt. Samas esinesid ka Värska leelonaised.

Alates 27. aprillist saab sama näitust vaadata Tartus vanas anatoomikumis, kus see jääb avatuks kolmeks nädalaks.

Suur tänu näituse hea kordamineku eest kuulub EV suursaadikule Prahast Eve-Küllil Kalale, Setomaa programmile ja Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertgrupile.

Ulve Kangro näitus Prahast.

VÄIKEETTEVÕTJAD BRÜSSELIS

20.–21. märtsil külastas 12-liikmeline EVEA (Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon) delegatsioon Brüsselit. Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu esindajana oli mul võimalus osaleda kohtumistel eurosaadikute Toomas Hendrik Ilvese ja Andres Tarandiga, tutvuda Europarlamendi ja UEAPME (Euroopa väikese ja keskmise suurusega organisatsioonide liit) tööga. Sisukates vestlusringides arutati ja otsiti võimalusi, kuidas väikeettevõtjate hääl paremini seaduseloojateni jõuaks.

Kersti Loite

TOETAJALIHKMED

Aita Rõemus +372 55 659 288 (siidimaal)

Aino Jakobi +372 55 115 94 (siidimaal)

Hidante OÜ, Ulve Kangro +372 55 34051
(setu pits)

Jadok OÜ, Jaan Dokukin +372 50 15691
(puhutud klaasist tooted)

Kodukäsitöö OÜ, Ülle Kuusemets
+372 6314 076 (rahvuslik käsitöö)

Külliki Nõu +372 50 62 657 (vilditud tooted)

Lilliina OÜ, Mehis Täpp +372 50 41420
(linased kodutekstiilid)

Manlund OÜ +372 50 64 599 (nahast tooted)

Rein Kiviorg +372 52 052 84 (puidust manguasjad)

Riina Maitus +372 56 655 513 (vilditud tooted)

Ruut&Triip OÜ, Riina Tomberg
+372 51 116 78 (rahvuslikud kudumid)

Sepikoda OÜ, Aira Heiste +372 50 989 48
(sepis)

Tiia Mets +372 55 203 48 (keskaegsed nukud ja kangast ehted)

Valdur Tiik +372 52 340 57 (puidust tooted)

Vestra EX OÜ, Kaido Kaust +372 5134 587
(linased tooted)

Virve Eviste +372 56 486 514 (käsitööst valmistatud seep)

Võrumaa Ukuharu OÜ, Milvi Lett
+372 56 59 111 (naturaalsest linasest käsitööesemed)

Õie Kase +372 6480 004 (triibuseeliku kangast kotid)

Ülle Ehrpais +372 51 312 19 (lapitööd)

Ülle Kull +372 50 260 53 (vitraaž)

Tähtsamad käsitöölased ettevõtmised 2006. aastal

MAI

5. **ERKLiidu käsitööpäev Pärnumaal 6 604 772**
13. IV käsitöölaat Raplas 51 289 31
20. Suur väljanäitus Heimtalis 43 982 86
20. Sänna laat Rõuges 53 469 831
20. Käsitööliste laat Kuressaares 52 237 26
23.-24. Puutöö AB Eesti Põllumajandusmuuseumis 73 838 19
26.-27. Käsitöölaat Kuressaare Lossipargis koos aianduslaadaga 52 237 26
27.-28. EHE LAAT Vabaõhumuuseumis 65 49 100

JUUNI

- 2.-3. Folklooripidu „Kirde Killad“ Mäetaguse mõisas 33 212 48
3. Käsitöölaat Tallinnas Nõmme turul 56 446 720
3. „Eesti köök läbi sajandite“ sarjas „Eurovanker 2006“ Põlva-
maal Hurmi orus Salu talus 52 47 025
10. Hansalaat Viljandis 43 338 50 52 90 617
12.-18. Käsitöönaädal Türil (linna 80. aastap.) Laat 16.-17. 56 956 639
16.-17. Rahvakunsti- ja käsitööliste Tallinna vanalinnas 6 604 772
17. Laste käsitöölaat Tallinna vanalinnas 6 604 772
17. Käsitööpäev Põlva Talurahvamuseumis Karilatsis 52 47 025
17.-18. Vastseliina maarahva laat 78 511 78
20. Sänna laat Rõuges 53 469 831
23. Avinurme pütilaat 33 974 76
23.-24. Puutöö AB Talurahvamuseumis 73 838 19
29.-1.07 Hansapäevad Pärnus 52 245 92

JUULI

1. Käsitöölaat Põltsamaal 55 612 312
8. Käsitöölaat Laiusel 51 946 187
6.-9. **Keskaja turg Tallinna vanalinnas 6 604 772**
8. Käsitööliste suvepäev Pärnumaal Pihlaka talus 56 663 618
8.-14. Põhjamaade käsitöölaager Sagadi mõisas 6 604 772
14.-16. Võru folkloorifestivali kunsti- ja käsitöölaat 78 683 18
21.-22. Lapidõ Seltsi kokkutulek Raplas 53 328 431
22. Suur omatoodangu- ja käsitöölaat Kärklas 52 44 820

AUGUST

- 2.-4. Õlepäevad Laiusel 55 449 99
3.-6. X rahvusvaheline näitus „Varbola Puu“ Varbolas 50 273 22
4.-6. Saaremaa käsitööliste laat Kuressaare merepäevade raames 52 237 26
5. Haapsalu salli päev 56 158 402
6. Otepää X käsitöölaat 56 466 720
7.-11. Lilleseade suvelaager Lüllemäel 52 050 72
12.-13. Ida-Virumaa käsitööseltsi käsitööpäevad Perjatsi külas 33 212 48

SEPTEMBER

2. Sügisnäitus Eesti Põllumajandusmuuseumis. Tõuloom 2006. Lina-, villa- ja puutööd. 73 838 19
12.-13. Linapäevad Eesti Põllumajandusmuuseumis 73 839 19

OKTOOBER

- 14.-18. Põltsamaa kangaringi 45. sünnipäev ja ülevaatenäitus „Lõime-
maagia ja kudumisteraapia“ Põltsamaa Kultuurikeskuses 55 612 312
28. Lindora laat Vastseliinas 78 511 78

NOVEMBER

- 9.-12. **Mardilaat Tallinnas 6 604 772**

DETSEMBER

- 8.-9. **Jõululaat Raplas 51 289 31**
9. Kodukäsitöölaat Põltsamaal 55 612 312
Põlva käsitööklubi näitus „Rahvuslikud elemendid tänapäeva
riietuses“ Põlvas Maarja galeriis 52 47 025
15.-16. Käsitöömess Viljandis 52 90 617
15.-16. Käsitöölaat Kärkla kultuurikeskuses 52 44 820

Nimistu ei ole lõplik, korraldajatel on õigus teha kavas muudatusi.

Maakondade seltsid ja ühendused

Ida-Virumaa

Ida-Virumaa käsitööselts, Erika Kõllo 33 21 248

Jõgevamaa

Laiuse Õlekäsitöökoda, Eha Virkunen 55 44 999

Põltsamaa käsitööselts, Anne Ütt 55 612 312

Järvamaa

MTÜ Kesk-Eesti Käsitööselts, Imbi Karu 56 956 639

Huviselts Põimik, Ruta Eslas 38 79 286, 56 207 145

Rahvakunstiühing Veimevakk, Ilme Varik 52 87 306

Läänemaa

Läänemaa Käsitööliste Ühendus, Marju Heldema 56 158 119

Haapsalu käsitööselts, Aime Edasi 51 981 965

Haapsalu Värkstuba, Ene Kärner 52 26 575

Lääne-Virumaa

Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts, Kersti Loite 32 41 587

Põlvamaa

Põlva Käsitööklubi, Asta Tagel 79 95 338

Räpina Käsitöökoda, Astrid Narusk 79 62 694

Pärnumaa

MTÜ Lüster, Mai Kolossova 44 26 240, 44 50 070

MTÜ Tulilind, Maris Aidak 58 045 388

Pärnu Kunstnike ja Käsitööliste Gild, Eddi Leet 56 488 714

Raplamaa

Raplamaa seltsing Süstik, Ivi Sark 51 28 931

Tallinn ja Harjumaa

Tallinna Käsitöökeskus, Liina Veskimägi – Iliste 56 674 671

Rahvakunsti Klubi, Margit Sondberg 55 24 216

Tartumaa

Tartu Käsitööklubi, Tiina Konsen 53 478 479

Tartu Maanaiste Liit, Urve Kaasik 53 412 408

Valgamaa

Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Kesksekselts, Marge Tadolder 56 466 720

Viljandimaa

Viljandimaa Rahvakunstiühing, Leida Mägi 43 33 850

Võrumaa

MTÜ Aila Näpustuudio, Aila Kikas 78 28 048

Parksepa käsitööselts, Külli Meltsov 52 02 179

Võrumaa käsitööühistu ESI, Rael Kaasen 5 219 444

Saared

Hiiumaa käsitööühendus, Margit Kääramees 52 44 820

Hiiumaa Muuseum, Helgi Põllo 46 32 091

Kihnu folklooriselts Kihnumoa, Katrin Kumpan 44 69 714

Saaremaa Käsitöökeskus, Jane Mägi 45 24 645

Vormsi käsitööselts, Kristina Rajando 56 616 395

Koostööpartnerid

Eesti Kunstiakadeemia, Kärt Summatavet 6 261 720

Eesti Lapidõ selts, Anni Kreem 6 445 365

Eesti Põllumajandusmuuseum, Ruth Metsallik 7 412 596

Eesti Rahva Muuseum, Virve Tuubel 7 421 311

Eesti Vabaõhumuuseum, 6 549 117

Heimtali muuseum, Merle Puusepp 43 98 126

Kangastelje Töötuba, Kristel Põldma 53 407 776

www.kangakudumine.ee

Kääriku talu, Anu Raud 43 98 286

Mahtra Talurahvamuseum, Tiia-Helle Schmitte 48 44 199

Obinitsa Seto Muuseumitarõ, Sigre Andreson 78 54 190, 50 710 29

Rahvakultuuri Keskus, Aino Arro 6 009 291

Setu Talumuuseum, Laine Lõvi 79 64 678

Tallinna Rahvaulikool, Kaja Lökk 6 604 886

Tallinna Ülikool, Kai Malmstein 6 409 433

Viimsi Muuseumid, Alar Mik 56 456 352

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, Ave Matsin 43 55 232

JUHATUS: Liivi Soova (esimees), Ulve Kangro, Kersti Loite,

Kai Malmstein, Kristina Rajando, Eeva Talts, Virve Tuubel,

Liina Veskimägi-Iliste

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, Pikk 22, Tallinn 10133;

tel. (+372)6 604 772, 51 87 812. Maiken Mündi, Katrin Lökk

e-post: info@folkart.ee; www.folkart.ee

Toimetaja Maie Leetoja

Kujundus Maaja Kukerman, kirjastus Ilo, trükk Iloprint